

רבו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:02	18:34	17:35	תל אביב
19:06	19:37	17:33	ירושלים
19:00	18:32	17:33	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלוך טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

מעלת הנסיונות

מדוע הקב"ה שולח לאדם נסיונות ויסורים אם הוא אוהב אותו?

ביקור חולים

פרשת השבוע הנוכחי, פותחת בתיאור מעמד מרגש ומרומם במיוחד. בגיל 99, מבוגר ושבע ימים, מל אברהם אבינו את עצמו והפך ליהודי הראשון עלי חלד. ביום השלישי למיתו, כשאברהם עסוק ברפואתו וטרוד בכאביו, מתרחש אירוע נורא הוד באלוני ממרא...

לא שועי עולם, לא מלאכים ולא שרפים. לא חברים קרובים או רחוקים, לא אנשים שהכיר או שקירב. בורא עולם, הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, מתגלה אליו, מגיע למעונו. לא לתת נבואה או לדבר עמו - אלא פשוט כדי לבקר את החולה, פשוט כדי לדרוש בשלומו של אברהם אבינו מקרוב!

כאן מתגלה לנוגד עינינו, מלוא יפעתה של מצות ביקור חולים, אשר הראשון שקיימה - הוא הקדוש ברוך הוא. כאן אנו נחשפים לפן ייחודי במצוות החסד, ולמצוה שלפי חלק מהדעות היא מדאורייתא - מצות ביקור חולים. המצוה לבוא, לבקר, לדרוש בשלום החולה ולהתפלל עליו, להשתתף בצערו ולעודד את רוחו.

לא פחות מהרופא המטפל, יש לנו את היכולת לקבוע את גורלו של החולה. הגמרא בנדרים קובעת באופן ברור, 'המבקר את החולה גורם לו שיחיה!'. כן! לביקור חולים יש כח חזק במיוחד, לגרום לחולה לחיות, להחזיק מעמד, לשפר את מצבו! זה בידיו להועיל לחולה ולרפאו - באמצעות הביקור אצלו!

נתפלל כלנו: אבינו מלכנו, שלח רפואה שלימה לחולי עמך, ושמור על הבריאים שלא יחלו, ונוכל כלנו לעבדך בשמחה ובטוב לבב מתוך בריאות איתנה!

העקדה. ובשום שלב, אין אברהם מהרהר אחר מידותיו של הקב"ה, הוא מאמין בד' בכל ליבו שכל מעשיו אמת וצדק ללא פגם ודופי ח"ו. כמו שאומר דוד המלך בתהילים: "נתת ליראיך נס להתנוסס" - הניסיונות מרימים את האדם לדרגות גבוהות ונישאות, כל בעל תשובה הקב"ה מנסה אותו לראות ולבחון אותו כיצד אתה עובד אותי!

כתוב בספרים שמי שעושה מצוה גדולה, למשל נותן מאה אלף שקל לאלמנה, ורוצים לתת לו מהשמים איזה מתנה מיוחדת, למשל בן תלמיד חכם וכדומה. שומע את זה השטן ומקטרג, ומרשים לשטן לנסות אותו. **אם יהרהר אחר קונו חלילה, יאבד את השכר שרצו לתת לו, ואם יתגבר ויאמין בד' ויחשב לו צדקה ויתנו לו מתנה משמים פרי מהלליו.**

מעשה יהודי אחד שיהי עובד בבית מרזח, שחכר מהפריץ, הפריץ היה מסתדר איתו, ואם לא היה לו לשלם היה דוחה לו את התשלום לשנה הבאה, אולי ירויח יותר. שנה אחת הפריץ היה צריך ליסוע לחו"ל ומינה אחר תחתיו, אותו ממונה היה אכזר ושונא יהודים, בסוף השנה, הגיע הזמן לשלם וליהודי לא היה כסף לא ויתר לו, הממונה לא הסכים לוותר, וכל תחנוני היהודי עלו בתוהו, והלקה את היהודי באכזריות רבה ארבעים מלקות. כשחזר הפריץ התחיל היהודי לבכות לו, סיפר לו מה שעשה לו האיש, כעס הפריץ ואמר לו, על כל מכה תקבל מאה זוז, על ארבעים מלקות ארבעת אלפים זוז. ועוד, אותו ממונה יש לו שמונים דונם אדמה, ארבעים דונם שלך. בא הביתה ראתה אותו אשתו בוכה, שאלה אותו מה קרה? אמר לה חבל שלא נתן לי שמונים מלקות, הייתי מקבל את כל השמונים דונם.

אומרים בעלי המוסר: יבוא אדם לשמים ויצטער מדוע לא היו לי עוד ייסורים. שם בשמים יודעים להעריך את הייסורים, כאן בעולם, אנחנו לא מבינים. אם באים חלילה ייסורים - קבל אותם באהבה, נסיונות וייסורים מקדשים ומרימים אותנו אם נקבלם באהבה!

רבה פעמים באים אלי בעלי תשובה, ואומרים לי, כבוד הרב, התחלתי לחזור בתשובה ומיד צרות וייסורים באים אלי, זה קורה הרבה. מדוע? בתחילת הספר מסילת ישרים, כשהוא עונה על השאלה "מה חובתו בעולמו" הוא כותב "נמצינו למדים, כי עיקר מציאות האדם בעולם הזה הוא רק לקיים מצוות ולעבוד ולעמוד בנסיון". **הניסיון הוא עיקר התפקיד של האדם העולם הזה!**

אנחנו קוראים בפרשיות אלו על אברהם אבינו שאביו היה עובד ע"ז ומעצמו הכיר קונו, ונלחם מלחמת ד' ומסר עצמו למיתה בכבשן האש, והגדיל לעשות נפשות בחרן, עבד את ד' באהבה עד שהכתוב מעיד עליו אברהם אוהבי. הקב"ה מנסה אותו בעשרה ניסיונות קשים, והוא נשאר באמונתו שלם ותם. הקב"ה אומר לו לך וזה הפחד ממשפחתך, לך אל ארץ אשר לא ידעת, הקב"ה מבטיח לו ואעשך לגוי גדול, והיה ברכה, ברכות למכביר. אברהם מציית ויוצא מיד לדרך, וכשבא לארץ כנען מיד תוככים אותו צרות, והיה רעב בארץ, הוא חייב לרדת מצרימה - לוקחים את אשתו. הקב"ה בעצמו אמר לו ואעשך לגוי גדול ואברככה והיה ברכה, ואברהם יכול לשאול היכן הם הברכות שהבטיח לי הקב"ה?!

והגדולה שבניסיונות - בפרשה שלנו כתוב שלאחר מאה שנה נולד בן לאברהם אבינו, והוא גדל והולך בדרך טובה, ולפתע הקב"ה אומר לו לקחת את בנו חביבו, יצחק בן השלושים ושבע, ולהעלות אותו לעולה! הוא היה יכול לשאול: הקב"ה אמר לו "כי יצחק יקרא לך זרע", אתה בעצמך אמרת, ואיך אעשה הדבר הזה לשחוט את בני?! **ואברהם לא שואל שאלות, הוא קם מוקדם בבוקר הולך לשחוט את הבן.** ניסיונות שאין כמותם.

מדוע היה הקב"ה צריך לנסות את אברהם? וכי לא ידע את עוצם אהבתו של אברהם אליו ושיעמום בכל הניסיונות? אומר המדרש משל למי שמוכר כדים, הוא חובט בהם במקלו בנס הכח, כדי שיראו כולם שהם חזקים. כך הקב"ה מנסה את אברהם בניסיונות כדי להראות לנו מי זה אברהם. אם לא היו הניסיונות לא היינו יודעים מה המיוחד באברהם אבינו שהוא קורא לו אברהם אוהבי. עוד ניסיון ועוד ניסיון, עד ניסיון

מתוך דרשות השבועיות של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 רח" המכבים 108 בני ברק

רגע חושבים עמ' 4

פרשת שבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

חיך משנה מצב

הרב וואזנר הוסיף לעודדו במילים חמות ומרגיעות, ואחר כך פנה ויצא מבית החולים. את המשך הסיפור שמענו מכלי ראשון, המעיד עליו כפי ששמעו מהרב זיכרמן, שהתעדכן מהרופא המטפל: באופן מפתיע ויוצא דופן, החל מאותו ביקור השתפר מצבו של החולה. הוא החל לקום ואף ללכת בכוחות עצמו, ומצב בריאותו השתפר באופן מעורר השתאות!

מדהים עד כמה גדול הכח של ביקור חולים, עד כמה הוא יכול לחולל מהפך, ולהביא יהודי חולה להבראה שלימה ואיתנה. כי העובדה שמבקרים בצילו, מעודדים אותו, נוסכים בו כוחות, משתפים בצער, משנה לחלוטין את הסטטוס, משפרת את מצב החולה לאין ערוך, וכפי שהגמרא אומרת וסיפור זה מוכיח - הביקור גורם לו שיחיה!

לפעמים אדם עשוי לחשוב, אולי אני חשוב מדי או פשוט מדי לבקר אצל פלוני, הוא לא זקוק לי או שאין לי את הפנאי לעסוק בו. נעמיד לנגד עינינו את דמותו של גאון הדור המבקר אצל יהודי פשוט במחלקה פנימית, מתוך הבנה כי ביקור חולים הינו מצוה המוטלת על כל אחד מאיתנו, בכל גיל ומעמד, כפי שנפסק להלכה.

כל מה שצריך לעשות, זה ללכת ולבקר, לחפש היכן ניתן לעודד, היכן ניתן לחזק, מאיפה ניתן להעלות תקווה, כיצד אפשר להעניק כוחות. במילה, בסיפור, בטפיחה על השכם - יכול כל יהודי לעשות עבודת קודש ולרפא חולה, הרבה יותר מרופא מקצוען גדול ומפורסם!

ועל אחת כמה וכמה, מלאכי הרפואה, רופאים, אחים, אחיות ואפילו צוותי עזר - מעבר לשליחות הקודש לרפא ולהקל על החולים, חוץ מהתפקיד הקבוע להציל ולשפר חיי אדם, אשריכם שתוך העבודה השגרתית, ביכולתכם לקיים מצוה כה נעלית וחשובה. עם רצון לקיים מצות 'ביקור חולים', עם הענקת יחס חם ואוהד לצד תפילה קצרה נרגשת - העבודה השגרתית שתתדרג למצוה נשגבה, אשר ברכותיה עצומות!

הבה נקבל על עצמנו לבקר את החולה, להאזין לו, לחזק אותו, לעודד את רוחו. החולה יבריא, ואנו נרויח שפע אוצרות טובה וברכה, בזכות החסד האמיתי, הזך והצרוף שבביקור חולים!

החולה הנהן במבוכת מה, והצוות הרפואי שהלך והתקבץ במקום פער עיניו בסקרנות מי הוא זה החולה האלמוני, אשר גדול הדור הולך לספר לו סיפור במחלקה הפנימית? - - -

'היה זה כשהייתי עלם צעיר', פתח הרב וואזנר בהתרגשות וחשף טפח משנות נעוריו, 'אני נזכר שכאשר למדתי בישיבת 'חכמי לובלין' בראשות הגאון הנודע רבי מאיר שפירא זצ"ל, פעם קראני ראש הישיבה לבוא עמו, לבקר יהודי שחלה עד שלא כבר הצליח לקום מהמיטה. התלוויתי לרבי לביקור בביתו של החולה, ומיד כשנכנסנו ראינו כי מצבו אכן קשה מאוד...

כשהחולה הבחין בנו, חיך מאזן לאזן, ועל שפתותיו עלתה בת שחוק קלה. זה היה קצת מוזר - האיש במצב כה קשה, בקושי יכול לזוז, והוא מחייך חיך גדול ורחב?! לשמחה מה זו עושה?! מורי ורבי שאל את החולה שאלה זו, ונפעם מתשובתו. וכה השיב החולה:

הרב וואזנר עצר לרגע, נתן לחולה פנאי לעכל את הספור עד הנה, וגם וידא כי הוא אינו נרגש יותר מדי ומסוגל להקשיב ולהאזין. ואז המשיך וציטט את תגובתו של אותו חולה: 'וכך אמר אותו חולה:

"הדבר היחיד שאני יכול לעשות כדי לשמח ולכבד את הבאים בצל קורתך הוא לחייך אליהם"

הייתי שמח לקום לכבוד הבאים במעוני, להגיש להם שתיה קרה, אולי לכבדם בעוגה כמה... אך אין ביכולתי לעשות זאת! הדבר היחיד שאני יכול לעשות כדי לשמח ולכבד את הבאים בצל קורתך, הוא לחייך אליהם, לשמוח על ביקורם, להגיב להם בחיך רחב וגדול. יבין כבוד ראש הישיבה! זה הדבר היחיד שאני יכול לעשות לכבוד הבאים לבקרני, זו השליחות שלי עלי אדמות, כי זה מה שאני מסוגל לעשות! - האם לא אעשה זאת בחיך גדול ורחב ככל יכולתי ויותר?!

הרב וואזנר סיים לספר, ולחץ בחוס את ידי החולה השוכב לפניו: 'כשראיתי את החיך שלך, נזכרתי בסיפור הזה. אתה שואל כיצד תוכל לברך 'שעשה לי כל צרכי' כשאינך יכול לעשות דבר? אתה מרגיש חסר יכולות מעש? - הרי יש לך שליחות מיוחדת, יש לך שליחות לחייך! תחייך לאנשים הבאים לבקרך, תחייך אפילו לעצמך! תתעודד, בעזרת השם אנשים יצאו ממצב כמו שלך, תחייך ותשמח, 'כי בשמחה תצאון' מכל הצרות ותזכה לרפואה שלימה!'

יה זה בלובי הכניסה למרכז הרפואי 'מעייני הישועה'. מסדרונות בית החולים לבשו חג, הצוות הרפואי היה נרגש, המאושפזים ובני המשפחות המתינו כבר לרגע הגדול. בשעה היעודה הגיע הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל לבקר בבית החולים שנהל בהכוונתו, והכל היו נרגשים לקראת ביקורו של גדול הדור.

בין העומדים בשורה הראשונה לקבל את הרב בברכת שלום, עמד גם הגאון רבי ישראל זיכרמן שליט"א, רב לא המתין לברכת שלום בלבד, אחות ברכפלה. הוא היה המתין לברכת שלום בלבד, עז היה רצונו לפרוש בפני גדול הדור שאלה הלכתית, אותה נשאל הבוקר על ידי אחד המטופלים. מכיוון שלא ידע כיצד לענות, המתין להזדמנות לשאול את פוסק הדור כיצד יש להורות.

לקראת תום הביקור המרומם, ניגש הרב זיכרמן אל הגאון הרב וואזנר, ופרש את השאלה. מדובר ביהודי מבוחר יחסית, הסובל כאבים שונים ומשונים בכל חלקי גופו. הוא מרותק למיטתו, זקוק לעזרת הצוות הרפואי בכל פעולה קטנה כגדולה, ומימי ובעיקר לילותיו הפכו לכעין סיוט מתמשך, כשהוא לא מסוגל לסייע לעצמו בכלום, ממש כך. 'האם אני יכול לברך 'שעשה לי כל צרכי' והלא אני מוגבל כל כך, אין בכוחי לדאוג לצרכי כלל?' שאל החולה.

כשמוע הרב וואזנר את השאלה, לבו הגדול כבר הבין דבר מתוך דבר... 'היכן הוא מאושפז?' - שאל הגאון. 'ב'פנימית', בחדר השלישי משמאל...! - השיב הרב זיכרמן, והרב וואזנר ממרום גילו ומעמדו, החל עושה את דרכו למקום. כשהמעלית נפתחה ודמותו של גדול הדור נראתה בפתח המחלקה - נעמד כל הצוות בראת כבוד, דרוכים ונרגשים מהביקור המפתיע.

הרב וואזנר חיפש את חדרו של החולה, ומיד שם פעמיו לשם. כשנכנס ונתקל בעיני החולה המדובר, ניכר הצער על פניו של הרב וואזנר. לא קל לראות יהודי סובל כל כך, מחובר לכל כך הרבה מכשירים ומחטים, והוא שוכב חלוש וכאוב כמעט ללא ניע... החולה הבחין לפתע באורח המרומם שנחת לפתע בחדרו, וניסה לקום מהמיטה...

הרב וואזנר חיווה לו מיד בידיו כי יישב, לבל יטריח עצמו אפילו מעט. הוא קרב אליו, לחץ את ידו בחום, ושאל בהשתתפות: 'מה שלומך? איך אתה מרגיש?' - - -

החולה נאנח, חיך קלות, ושוב נאנח. הרב וואזנר ניצל את 'פירצת' החיך הקטנטן שעלה על שפתו החולה, ושאל קצרות: 'תרצה לשמוע סיפור?'

לסיפורים נוספים של הרב אשר קובלסקי לצפייה ולקריאה כנסו לאתרנו Rabenu.com

קבעת עיתים לתורה?

נפתחה ססגמת לימודי ערב עבור בוגרי ישיבת העמלים לפתחתם בדימוק חברים ובאווירה סיוחדת

ימים א' - ה' בישיבת 'אור דוד'

רחוב המכבים 108 בני ברק (ליד קניון אילון)

לפרטים נוספים חייגו: 050-415-90-59

פרשת שבוע

הרב אליהו רוטמני

שיחה ממתינה

"ויאמר אֶ-דְּנִי אִם נָא מִצַּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ"

רש"י בפירוש שני אומר שכאן אברהם דיבר עם ה', וביקש ממנו להמתין לו עד שירוץ ויכניס את האורחים. ומכאן למדו חז"ל שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה. שהרי אברהם היה עסוק בביקור של ה' אצלו, וביקש מה' שימתין עד שיכניס את האורחים.

הרמב"ם אומר בהלכות יסודי התורה, שאין עידון (תענוג) גדול יותר מאשר לדבר עם האין סוף (ה' יתברך). ואברהם רואה שלושה אורחים ואומר לה' תמתין לי בבקשה עד שאקבל את האורחים. ומזה למדו (שבת קכז.) שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה. ונפסק להלכה ברמב"ם (פי"ד מה' אבל ה"ב).

אם אתה ישן בלילה ובא אליך אליהו הנביא בחלום ואומר לך "דבר סתר לי אליך, במוצ"ש הקרוב בחצות לילה אני בא אליך לדבר אתך בחדרי חדרים, ואני מבקש אל תגלה לאף אחד, רק אני ואתה!"

אתה מתכוונ במוצ"ש כולך מרוגש, וחמש דקות לפני חצות דופקים בדלת, אתה פותח ורואה את השכן ממול! האם אתה מכניס אותו או לא. והרי יש לך פגישה עם אליהו הנביא בעוד שתי דקות וביקש ממך שהכל יהיה סודי! האם אתה מכניס את האורח או לא? ואכן צריך להכניס את האורח!

ולא מדובר כאן באליהו הנביא, אברהם אבינו עוזב את האין סוף, ואומר לה' תמתין לי, שהכנסת אורחים גדולה יותר!

שואל הגאון מוילנא מנין לחז"ל שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, אולי שקולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה אבל לא גדולה. אלא כשאדם סוגר את דלתות ההיכל ויורד, הוא יורד עם הפנים להיכל ולא מסתובב עם גבו להיכל, גם שנפרדים מאבא ואמא או מהרב לא מסובבים את הגב אלא לוקחים כמה צעדים לאחור ואחר כך מסתובבים (משנה יומא נב: וברש"י ד"ה דרך כניסתו).

כשאברהם ראה את האורחים והזמין אותם פניו היו לכיוון האורחים והפנה גבו לשכינה, זה הראיה שגדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכינה! לכן כתוב "וירא וירץ לקראתם", אומר הקב"ה אין לי בעיה לקבל את הגב שלך רק שתהיה ביניכם תמיד אהבה ואחוה שלום ורעות, אם ביניכם הכל בסדר אני לא צריך כלום."

הרב רועי גנון

פינת ההלכה

ברכת אשר יצר

- בכל פעם שאדם עושה צרכיו בין לגדולים בין לקטנים, צריך לברך אחר עשיית הצרכים ברכת "אשר יצר", ואין שיעור לברכת "אשר יצר" אלא אפילו אם הוציא טיפה אחת חייב לברך ברכת "אשר יצר".
- צריך לברך ברכת "אשר יצר" אחר שעשה צרכיו, ובדיעבד אם שכח לברך ברכת "אשר יצר" ונזכר בתוך שבעים ושתיים דקות יכול עדין לברך, ואם כבר עברו שבעים ושתיים דקות אחר שסיים לעשות את צרכיו, יברך ברכת "אשר יצר" ללא שם ומלכות.
- אם אדם עשה צרכיו ושכח לברך ברכת "אשר יצר", ואחר כמה דקות שוב פעם היה צריך לעשות צרכיו, יברך "אשר יצר" פעם אחת לאחר הפעם השניה, והיא עולה לו לשני הפעמים שעשה את צרכיו.
- מי ששתה סם המשלשל או מי שיש לו בעיות בעיכול וכל כמה דקות יש לו צרכים לעשות, צריך לברך ברכת "אשר יצר" אחר כל פעם שעושה את צרכיו, ואפילו שידוע שיהיה לו עוד צרכים לעשות עוד כמה דקות, אולם אם מרגיש אחר שעשה את צרכיו שעדין אינו סיים לעשות את כל צרכיו, לא יברך אלא לאחר שירגיש שסיים לעשות את כל צרכיו.
- מי שיש לו חולי שמביא לידי כך שעושה את צרכיו מתוך כאבים ויסורים, אפילו הכי צריך לברך "אשר יצר", וכן מי שיש לו שקית לאיסוף שתן (קטטר) צריך לברך "אשר יצר" אחר כל פעם שיצאו ממנו טיפות, ומי שעושה בדיקת שתן צריך לברך אחר כך ברכת "אשר יצר".
- אם אכל דבר שצריך לברך לאחריו "בורא נפשות רבות" וקודם שיברך יצא לעשות צרכיו, יברך תחילה ברכת "אשר יצר" ואחר כך יברך ברכת "בורא נפשות".
- אם אכל לחם וצריך לברך ברכת המזון וקודם שברך יצא לעשות צרכיו, יברך קודם ברכת המזון ואחר כך יברך ברכת "אשר יצר", ואם חושש שמא ישכח לברך ברכת "אשר יצר" אחר "ברכת המזון" יקדים לברך ברכת "אשר יצר" לברכת המזון, וכן הדין למי שהתחייב ברכת "על המחיה".

ביאור הברכה

"אשר יצר את האדם בחכמה" - בריאת האדם היא חכמה נפלאה, ויש בזה שני פירושים, הפירוש הראשון הוא שגוף האדם הוא מלא נקבים ואף שהנשמה יכולה לצאת היא אינה יוצאת, וזה דומה לכלי מלא רוח ויש בו נקבים ולא יוצא הרוח, הפירוש השני הוא שה' יתברך קודם שיצר את האדם הוא דאג לו למחיה ולשתיה ואחר כך ברא את האדם.

"וברא בו נקבים חלולים חלולים" - נקבים היינו פה, אף, פי הטבעת. חלולים היינו לב, כבד, מעים.

"גלוי וידוע לפני כסא כבודך" - הכל נראה וגלוי לפני ה' יתברך, והגאון מלוינא הקשה מדוע בכל הברכות כולם אין לשון "לפני כסא כבודך" ורק בברכה שלאחר עשיית הצרכים תקנו חז"ל לומר זאת? ותירץ משום שחז"ל באו להוציא מדעות הכופרים שאומרים שה' יתברך ברא את העולם אבל הוא לא מתערב ולא מתייחס לכל העיניים הקטנים, ולכן תקנו חז"ל לומר שגם במקום בית הכסא שזה מקום מטונף ששם עושים צרכים ה' יתברך רואה וצופה ומשגיח.

"שאם יסתם אחד מהם" - האברים הפתוחים יש גבול כמה אפשר לסתום אותם, ואם הם נסתמו יותר מדי, וכיוון שפי הטבעת ופי האמה הם נקבים ששם עושים צרכים, לכן שבח זה שייך גם כאשר האדם עושה את צרכיו.

"או אם יפתח אחד מהם" - האברים הסתומים יש גבול כמה אפשר לפתוח אותם, ואם הם נפתחים יותר מדי, וכיוון שהבטן והמעיים הם אלו שבכלל הצרכים נמצאים שם, לכן שבח זה שייך גם כאשר האדם עושה את צרכיו.

"אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת" - שאם יסתם אחד מהם או אם יפתח אחד מהם אי אפשר לחיות אפילו רגע אחד.

"רופא כל בשר" - על ידי שהאדם מוציא את צרכיו יש בזה רפואה לגופו, שאם האדם לא היה יכול להוציא את צרכיו היה האוכל מתעפש בבטנו, והאדם היה בא לידי מיתה.

"ומפליא לעשות" - יש בזה שני ביאורים, הביאור הראשון הוא שלגוף האדם יש לו נקבים בכל זאת הרוח של האדם אינה יוצאת ממנו והיא משתמרת בקרבו, וזה ממש פלא שהרי אם יקחו שק ויעשו בו נקב אחד כל הרוח שיש בתוך השק תצא והוא פלא גדול, הביאור השני שבעשיית הצרכים יוצא הפסולת ואילו האוכל הטוב נשאר, וזה פלא גדול שגוף האדם משאיר את הדברים הטובים ואת הפסולת מסנן ומוציא.

הפנימית ללא פרסום ופידבק מהחברה.

למה זה קורה?

נלמד נקודה חשובה שחכמינו מלמדים אותנו על הטבע האנושי. האל"ן קים ברא מנגנון נפלא במוחנו הקרוי הרגל. כל מיומנות חדשה שאנו לומדים בחיים, כגון: הליכה, רכיבה על אופניים או נהיגה ברכב, מצריכה מאמץ רב וריכוז כל המשאבים להצלחת המשימה, אבל בשלב שבו כבר נעשינו מומחים אנו פועלים בתת-מודע ואיננו מודעים, ממש כך, למה שאנחנו עושים.

מאחר שלמדנו כל כך טוב את מה שאנחנו עושים, המוח אינו מפנה לפעולה הרגילה עוד תשומת לב, ואנחנו פשוט עושים את זה. **כך אנו עוברים ממצב של ריכוז ופעולה מודעת ל"טייס אוטומטי".**

התלמוד הבבלי במסכת סנהדרין (דף ק"ה ע"ב) מורה שהאדם יעסוק בתורה ובמצוות אפילו שלא לשם שמים, שמתוך התנהגות רצופה זו יתקן עצמו ויבוא לשם שמים, וכפי שמאריך ספר החינוך בטעם מצווה ט"ז וב"עוד טעמי מצוות רבות, שאם אדם מתמיד במעשי הטובה, אפילו אם הוא רשע גמור, יתהפך לאדם טוב ומטיב, כי זהו כוח ההרגל, שהופך לטבע שני באדם.

מצינו למדים, שההרגל החיובי הוא כוח מבורך באדם. אולם יש לכוח זה צד הרסני. כשאנו נכנסים לגור בבית חדש, אנחנו מודעים לכל פרט בכל חדר, לכל מרקם וצבע ולכל פינה ונישה, אבל מקץ כמה חודשים הבית עלול להיות בשבילנו שקוף ובלתי נראה, כאילו לקינו בסוג של עיוורון. תיתכן מציאות שכך נראה, חלילה, או יותר נכון - לא נראה, את האנשים הכי קרובים אלינו: בן/ת הזוג שלנו, הילדים והמשפחה. ההתייחסות אליהם תהיה חוסר התייחסות, חוסר אמפתיה ורגישות.

וכך קורה שלמרות שכולנו מגדירים את הזוגיות והתא המשפחתי במ"קום ראשון בסדר העדיפויות, בפועל, מחמת ההרגל רבים מסתכלים על הזוגיות והמשפחה כמצב "שקוף" ומובן מאליו, ושוכחים לשמור ולטפח את הקשר באופן מתמיד, טיפוח של זמן איכות ביחד, פרגון, שיתוף, חיוך, פינוק בקפה או החלפת פלורסנט.

לכן נקבע כלל לחיים: לא מעבירים את האנשים הקרובים לנו ל"טייס אוטומטי". דווקא בתוך הבית הפרטי דווקא בתוך הרכב שלנו, נדאג להתנהגות הכי מוסרית, ערכית, מכבדת ואוהבת.

הרב יהודה שמעוני ממיר שיעור בישיבת אור דוד
למטון הרצאות נוספות כנסו לאתרנו Rabenu.com

מה ההגה עושה לאנשים! 2

בשבוע שעבר עסקנו בתופעה מעניינת, העוסקת בהתנהגות אלימה וכעסנית של נהגים המחזיקים בהגה, למרות שמחוץ לרכבם לא ינהגו כך.

פרופסור דניאל כהנמן, פסיכולוג קוגניטיבי ישראלי וחתן פרס נובל לכלכלה התנהגותית, שמחקרו נחשבים לפורצי דרך בתחומי שיפוט, כלכלה וקבלת החלטות, מציע הסבר להתנהגות הזאת של הנהגים: הרכב הפרטי הוא בעצם הסלון בבית. כמו שאדם בביתו מרגיש בטוח ומשוחרר יותר, כך גם הוא חש כשהוא ישוב ברכבו. לכן הוא מעז לפעמים להתנהג באופן לא מוכבד: צועק ורוטן, ובמקרי קיצון אף נעשה אליים. אבל כשהוא יוצא מהרכב, הוא חש עצמו במרחב הציבורי, ושם יש נורמות התנהגות שונה: יותר סובלנות, יותר נימוסים ויותר סלחנות.

כל יום פורים

קובי הוא העובד שכולם אוהבים בעבודה, נשמה טובה שרק אוהב לעזור, לפרגן, להכין קפה, לעזור בפרזנטציות, להישאר שעות נוספות ואם צריך גם להחליף גלגל מפונצ'ר. ממש בחור עם לב זהב. זה בעבודה, כשנשאל את רעייתו נשוכנע שמדובר באדם אחר, נשמע על האדם ששוכח לעזור, לפרגן, לפנק בקפה, לתת רעיון או להחליף פלורסנט בבית. כי אצל קובי, כל יום פורים. בכל יום קובי ולובש את מסיכת הליצן המחייך ויוצא לעבודה בתחפושת של "לב הזהב".

ומנין נדע שזוהי תחפושת?

כבר לימדנו ר' חיים ויטאל תלמידו של גדול המקובלים האר"י מצפת שאם יעשה האדם חסד עם כל העולם, וידאג ליתומים ולחולים, לרעבים בסומליה, לפצועים באפגניסטן ולמוכי רעידת אדמה בנפאל, אך יתנהג בצרות עין ובחוסר אכפתיות בתוך ביתו, אין הוא בעל חסד! היות וכל איש ואישה נמדדים בהתנהגות בביתם, עם הקרובים ביותר, ביום יום שעה שעה מאחורי הדלת הסגורה, שם מורידים את התחפושת ומתגלה הנפש

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם שיעור המוסר הגדול בתבל

מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

רב מקדים הרב יורם סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15

בכל יום רביעי בשעה 22:00
ישיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק